

Številka: 018-014/2024-4
Datum: 8. 3. 2024

SKLEP

Državna revizijska komisija za revizijo postopkov oddaje javnih naročil (v nadaljevanju: Državna revizijska komisija) je na podlagi 39. in 70. člena Zakona o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja (Uradni list RS, št. 43/2011, s spremembami; v nadaljevanju: ZPVPJN) v senatu dr. Mateje Škabar, kot predsednice senata, ter mag. Zlate Jerman in Andraža Žvana, kot članov senata, v postopku pravnega varstva pri oddaji javnega naročila »Izvedba GOI del za projekt Javni kanalizacijski sistem v naselju Hotedrščica«, na podlagi zahtevka za revizijo, ki ga je vložila družba Godina gradbeništvo in druge storitve d.o.o., Hrpelje, Obrtno industrijska cona Hrpelje 322, Kozina, ki jo zastopa Odvetniška pisarna Mužina, Žvipelj in partnerji d.o.o., Brdnikova ulica 44, Ljubljana (v nadaljevanju: vlagatelj), zoper ravnanje naročnika Občina Logatec, Tržaška cesta 50A, Logatec (v nadaljevanju: naročnik), dne 8. 3. 2024

odločila:

1. Zahtevke za revizijo se zavrne kot neutemeljen.
2. Zahteva vlagatelja za povrnitev stroškov pravnega varstva se zavrne.

Obrazložitev:

Obvestilo o predmetnem javnem naročilu je bilo 21. 11. 2023 objavljeno na Portalu javnih naročil, pod št. objave JN006803/2023.

Naročnik je 22. 12. 2023 sprejel Odločitev o oddaji javnega naročila št. JN: 430-16/2023, s katero je predmetno javno naročilo oddal v izvedbo ponudniku Zigrad Splošno gradbeno podjetje Idrija d.o.o., Volkova ulica 8, Idrija. Naročnik je nato 5. 1. 2024 sprejel Odločitev o razveljavitvi (prvotne) odločitve o oddaji javnega naročila (dokument št. JN: 430-16/2023). 18. 1. 2024 je naročnik sprejel novo Odločitev o oddaji javnega naročila št. JN: 430-16/2023, s katero je predmetno javno naročilo oddal v izvedbo skupnim ponudnikom: Hidrotehnik Vodnogospodarsko podjetje d.o.o., Slovenčeva ulica 97, Ljubljana, Komunalne gradnje d.o.o., Gasilska cesta 5, Grosuplje in Pirc gradnje d.o.o. Ljubljana, Babičeva ulica 5, Ljubljana (v nadaljevanju: izbrani ponudnik). Iz

obrazložitve je razvidno, da je ponudba izbranega ponudnika dopustna in glede na razpisana merila tudi najugodnejša. Ponudba skupnih ponudnikov IMP, d.d., Ljubljana in Trgograd, d.o.o., Litija je bila izločena kot nedopustna, ker je naveden ponudnik nedopustno posegel v ponudbeni predračun. Pri preostalih ponudbah (vključno z vlagateljevo) naročnik ni ugotavljal njihove dopustnosti.

Zoper Odločitev o oddaji javnega naročila z dne 18. 1. 2024 je vlagatelj 30. 1. 2024 vložil zahtevek za revizijo. Predlaga, da se izpodbijana odločitev razveljavi, poleg tega zahteva povrnitev stroškov pravnega varstva. Navaja, da izbrani ponudnik ne izkazuje izpolnjevanje pogoja za sodelovanje iz točke 2 poglavja XXII - Razlogi za izključitev in pogoji za priznanje sposobnosti, kjer je naročnik kot pogoj za priznanje sposobnosti v primeru, če bo ponudnik oddal ponudbo s partnerji ali s podizvajalci, zahteval, da vsak izmed njih razpolaga z vodjo del. Vodja del mora biti zaposlen pri ponudniku oziroma podizvajalcu in izpolnjevati pogoje v skladu z 19. členom Gradbenega zakona (Uradni list RS, št. 199/21 s spremembami; v nadaljevanju: GZ-1), kar mora vsak gospodarski subjekt, ki nastopa v ponudbi, izkazati z ESPD, in sicer mora izpolniti »Del IV: Pogoji za sodelovanje; A: Ustreznost«. Vlagatelj zatrjuje, da v ESPD obrazcih, ki sta v ponudbi izbranega ponudnika predložena za gospodarska subjekta Komunalne Gradnje d.o.o. in Pirc gradnje d.o.o., vodji del nista navedena, prav tako izbrani ponudnik zahtevanih vodij del za navedena gospodarska subjekta ni navedel na nobenem drugem mestu v ponudbi (npr. v Obrazcu 5). Vse navedeno je naročnik v prvotni odločitvi tudi ugotovil, nato pa se je odločil, da bo izbranega ponudnika v zvezi s tem pozval k dopolnitvi ponudbe. Vlagatelj še navaja, da je gospodarski subjekt Komunalne Gradnje d.o.o., namesto, da bi v ESPD obrazcu navedel vodjo del, ki je zaposlen pri njem, v ESPD obrazec vpisal svojo vložno številko, ki mu je bila dodeljena ob registraciji. Gospodarski subjekt Pirc gradnje d.o.o. v naveden del ESPD obrazca prav tako ni vpisal vodje del, je pa zapisal registracijsko številko G-10019, ki ustreza identifikacijski številki osebe A.S. v imeniku vodij del, ki ga vodi IZS. Izbrani ponudnik je šele na poziv naročnika posredoval dopolnitev ponudbe z dne 16. 1. 2024, in sicer nova ESPD obrazca za oba partnerja in popravek Obrazca 5. Šele iz ESPD obrazca (in iz Obrazca 5), ki ga je izbrani ponudnik predložil za subjekt Komunalne gradnje d.o.o., je razvidno, da je kot vodja del, ki je zaposlen pri njem in ki izpolnjuje pogoje v skladu z 19. členom GZ-1, nominirana oseba A.Z., iz ESPD obrazca (in iz Obrazca 5), ki ga je izbrani ponudnik predložil za subjekt Pirc gradnje d.o.o., pa je razvidno, da je ta gospodarski subjekt za vodjo del dodatno navedel še ime, priimek in izobrazbo inženirja (osebe A.S.). Vlagatelj zatrjuje, da navedene spremembe ponudbe izbranega ponudnika presegajo dopusten obseg sprememb oziroma dopolnitev, saj je naročnik izbranemu ponudniku naknadno dopustil imenovanje osebe, ki v prvotni ponudbi ni bila navedena. Sklicuje se na odločitev Državne revizijske komisije in opozarja, da ni mogoče naknadno objektivno preveriti, ali je poslovna odločitev o tem, da gospodarski subjekt Komunalne gradnje d.o.o. v prvotni ponudbi zagotavlja osebo A.Z., obstajala že v trenutku poteka roka za oddajo ponudb, zato je bila dopolnitev ponudbe opravljena v nasprotju s petim odstavkom 89. člena Zakona o javnem naročanju (Uradni list RS, št. 91/2015 s spremembami; v nadaljevanju: ZJN-3).

Izbrani ponudnik se je z dokumentom z dne 5. 2. 2024 izjasnil o vlagateljevih navedbah. Uvodoma opozarja, da vlagatelj nima aktivne legitimacije, saj je bila njegova ponudba ob sprejemu predhodne odločitve ocenjena kot nedopustna, zato mu ne bi mogla nastati škoda. Vlagateljeva ponudba bi bila tako v primeru, če bi naročnik preverjal dopustnost preostalih ponudb, ponovno izločena, saj ni predložil ustreznega finančnega zavarovanja. Navaja, da je v ponudbi za vse tri partnerje v ESPD obrazcih označil, da izpolnjujejo sporni pogoj. Ker naročnik ni mogel sam preveriti tega dejstva, ga je pozval na dopolnitev oziroma popravek ponudbe, s čimer mu je bilo omogočeno, da zatrjevano okoliščino o izpolnjevanju razpisnih pogojev ustrezno preveri. Poleg tega sta izpolnjena tudi oba pogoja iz petega odstavka 89. člena ZJN-3, saj je naročnik zahteval dopolnitev oziroma pojasnila glede tistih elementov ponudbe, katerih obstoj pred iztekom roka, določenega za predložitev ponudbe, je mogoče objektivno preveriti. Iz

predloženih ESPD obrazcev in iz Obrazca 5 je namreč jasno razvidno, da so bili pogoji, določeni v razpisni dokumentaciji, izpolnjeni že na dan oddaje ponudbe. Oba pri partnerjih zaposlena in poimensko navedena vodja del, izpolnjujeta pogoje iz 19. člena GZ-1, prav tako sta oba v delovnem razmerju pri partnerjih oziroma sta oba izpolnjevala razpisne pogoje že na dan oddaje ponudbe. Zatrjuje, da je s posredovanjem popravkov oziroma dopolnil zgolj izkazal dejansko izpolnjevanje pogojev glede razpolaganja posameznega partnerja z vodjo del, ki izpolnjuje pogoje iz razpisne dokumentacije, naročnik pa z navedenim ni kršil niti načela enakopravnega obravnave ponudnikov niti načela transparentnosti.

Naročnik je z dokumentom št. 430-16/2023 z dne 15. 2. 2024 zahtevek za revizijo zavrnil in posledično zavrnil tudi vlagateljovo zahtevo za povrnitev stroškov pravnega varstva. Uvodoma navaja, da je prvotno odločitev o oddaji javnega naročila razveljavil, zato se do vlagateljevih navedb v zvezi s tem ne bo opredeljeval. Citira postavljeni pogoj iz 2. točke Pogojev za sodelovanje in navaja, da med njim in vlagateljem ni spora o tem, da je izbrani ponudnik za vse tri partnerje predložil ESPD obrazce, ki so bili v celoti izpolnjeni. V spornem delu povzema izpolnjen ESPD obrazec gospodarskega subjekta Komunalne gradnje d.o.o. in navaja, da vlagatelj zmotno trdi, da bi moral ESPD obrazec v tem delu vsebovati imena nominiranih kadrov ter identifikacijsko številko vpisa v IZS. Poleg tega iz razpisne dokumentacije tudi ne izhaja, da bi morali podatki o vodjih del izhajati tudi iz Obrazca 5. Naročnik zatrjuje, da nikjer ni zahteval oziroma specificiral podatkov in informacij, ki so jih morali ponudniki vnesti v sporni del ESPD obrazca, poleg tega je ta del ESPD obrazca namenjen preverjanju pogoja vpisa v ustrezen poklicni register, zato se »Registracijska številka« nanaša na podatek o vpisu v poklicni register. Zatrjuje, da ponudb ne sme ocenjevati strožje oziroma od ponudnikov zahtevati in pričakovati več, kot je od njih zahtevala razpisna dokumentacija, navedeno stališče pa potrjuje tudi ustaljena praksa Državne revizijske komisije. Naročnik zato zavrača vlagateljve očitke, da bi moral izbrani ponudnik v ta del ESPD obrazca vnesti imena in priimke vodij del ter številke njihovih vpisov v zbornico. Naročnik še zatrjuje, da je bil Obrazec 5 predviden za izkazovanje izpolnjevanja 6., 7., 8. in 9. pogoja za sodelovanje in ne tudi za presojo izpolnjevanja 2. pogoja za sodelovanje. Zato je za presojo zakonitosti odločitve o oddaji naročila irelevantno, ali je bila ponudba izbranega ponudnika zakonito dopolnjena, saj je ponudba že ob oddaji vsebovala vse zahtevane podatke oziroma je subjekt Komunalne gradnje d.o.o. že z ESPD obrazcem, ki ga je predložil v ponudbi, izjavil, da razpolaga z vodjo del. Dejstvo, da je od izbranega ponudnika pred oddajo naročila z namenom dodatne preveritve resničnosti njegovih navedb pridobil podatke o kadru, pa potrjuje, da je izbrani ponudnik pogoj izpolnil. Na navedeno ne more vplivati niti dejstvo, da je dokument poimenoval »poziv na dopolnitev«, saj je izbrani ponudnik izkazovanje pogoja na način, kot je predviden v razpisni dokumentaciji, izkazal že v ponudbi. Da gospodarski subjekt Komunalne gradnje d.o.o. razpolaga z vodjo del je mogoče objektivno preveriti, saj gre za dejstvo, ki je nedvomno obstajalo pred iztekom roka, določenega za predložitev ponudb. Naročnik še zatrjuje, da je bil zato njegov poziv na dopolnitev in popravek (čeprav bi se moral pravilno izraziti in izbranega ponudnika pozvati na preveritev dejstev) dopusten in ne presega okvira 89. člena ZJN-3. Tudi v primeru, če bo Državna revizijska komisija ugotovila, da »dopolnitve« ni mogoče upoštevati, je izbrani ponudnik predmetni pogoj za sodelovanje v celoti izpolnil.

Vlagatelj se je z vlogo z dne 20. 2. 2024 opredelil do sklepa o zavrnitvi zahtevka za revizijo. Vztraja pri pravovarstvenem predlogu in očitkih iz zahtevka za revizijo ter se dodatno opredeljuje do naročnikovih navedb. Zatrjuje, da se izpolnjevanje pogojev iz 19. člen GZ-1 ter zahteve, da je vodja del zaposlen pri gospodarskem subjektu, ne izkaže le z navedbo »DA« v ESPD obrazcu, saj je naročnik v tem delu ESPD obrazca poleg vpisa »DA« ali »NE« v rubriki »Registracijska številka« zahteval tudi vpis (izpolnitev) registracijske številke za vodjo del. Na enak način je razpisno dokumentacijo razumel tudi drugi partner izbranega ponudnika (Pirc gradnje d.o.o.), ki je v predmetni del ESPD obrazca vpisal registracijsko številko G-10019, ki ustreza identifikacijski številki osebe S.S. v imeniku vodij del, ki ga vodi IZS. Čeprav so torej naročnik, vlagatelj in izbrani

ponudnik (konkretno Pirc gradnje d.o.o.) razpisno dokumentacijo razumeli na enak način, se naročnik sedaj zavzema za sprejem stališča, da se del »Registracijska številka« nanaša na podatek o vpisu vodje del v poklicni register. Izbrana ponudba v delu, ki se nanaša na partnerja Komunalne gradnje d.o.o., tako ob oddaji ni vsebovala vseh zahtevanih podatkov, kar je ugotovil tudi naročnik, zato je izbranega ponudnika pozval k dopolnitvi/popravku ponudbe. Pri tem je naročnik izbranega ponudnika tudi izrecno pozval, da v kolikor ponudbe ne bo dopolnil pravočasno ali ustrezno, jo bo naročnik izločil iz nadaljnega postopka ocenjevanja kot nedopustno. Ko pa je vlagatelj v zahtevku za revizijo navedel, da je bila dopolnitev izbrane ponudbe protipravna, je naročnik spremenil svoje stališče in navedel, da je od izbranega ponudnika pred oddajo naročila z namenom preveritve resničnosti navedb pridobil podatke o kadru. Tudi te naročnikove navedbe so neresnične, saj naročnikov poziv z dne 10. 11. 2023 izrecno temelji na petem odstavku 89. člena ZJN-3 (ki se nanaša na dopolnitev, pojasnitev oziroma spremembo ponudbe) in ne na drugem odstavku 89. člena ZJN-3 (ki se nanašana preveritev obstoja podatkov v ponudbi), pri čemer je na razlikovanje glede obeh institutih v številnih odločitvah že večkrat opozorila tudi Državna revizijska komisija. Naročnik pa je z opisanim ravnal tudi v nasprotju s svojimi prejšnjimi ravnanji, saj se sklicuje na lastne kršitve in jih uveljavlja v lastno korist, kar predstavlja tudi kršitev načela »venire contra factum proprium« in načela »estoppel«.

Po pregledu dokumentacije o javnem naročilu ter preučitvi navedb vlagatelja, naročnika in izbranega ponudnika, je Državna revizijska komisija odločila tako, kot izhaja iz izreka tega sklepa, iz razlogov, ki so navedeni v nadaljevanju.

V zvezi s pomisleki izbranega ponudnika o vlagatelji aktivni legitimaciji gre uvodoma pojasniti, da se aktivna legitimacija v skladu s 1. alinejo prvega odstavka 14. člena ZPVPJN prizna vsaki osebi, ki ima ali je imela interes za dodelitev javnega naročila in ji je ali da bi ji lahko z domnevno kršitvijo nastala škoda. Iz navedene določbe izhajata dva bistvena elementa za priznanje aktivne legitimacije, ki morata biti izpolnjena kumulativno, in sicer: interes za dodelitev javnega naročila ter možnost nastanka škode, ki bi vlagatelju utegnila nastati zaradi zatrjevané kršitve.

V obravnavanem primeru ima vlagatelj kot ponudnik, ki je pravočasno oddal svojo ponudbo za predmetno javno naročilo, brez dvoma interes, da pridobi naročilo v izvedbo. Tudi izbrani ponudnik vlagatelju ne odreka interesa za dodelitev naročila, pač pa izpostavlja drugi element aktivne legitimacije, in sicer možnost nastanka škode. ZPVPJN za priznanje aktivne legitimacije zahteva izkaz določene stopnje verjetnosti njenega nastanka. Da bi bila možnost nastanka škode verjetna, mora biti podana (vsaj hipotetična) vzročna zveza med zatrjevano naročnikovo kršitvijo pravil o javnem naročanju (zatrjevano protipravno ravnanje) in zatrjevanim prikrajšanjem na strani vlagatelja, ki je nastalo (ali bi utegnilo nastati) zaradi naročnikove kršitve teh pravil - škodna posledica.

Iz izpodbijane odločitve izhaja, da je naročnik presojal dopustnost ponudbe izbranega ponudnika, poleg tega je (zaradi nedopustnega posega v ponudbeni predračun) izločil ponudbo skupnih ponudnikov IMP, d.d., Ljubljana in Trgograd, d.o.o., Litija, dopustnosti preostalih treh ponudb (vključno z vlagateljevo) pa naročnik ni presojal. Če bi se revizijske navedbe vlagatelja o zatrjevanih (domnevnih) naročnikovih kršitvah izkazale za utemeljene, bi bilo potrebno zahtevku za revizijo ugoditi in posledično razveljaviti naročnikovo odločitev o oddaji javnega naročila izbranemu ponudniku. V posledici razveljavitve odločitve o oddaji javnega naročila, bi moral naročnik sprejeti novo odločitev o zaključku postopka oddaje javnega naročila, s tem pa bi vlagatelj pridobil vsaj hipotetično možnost za dodelitev konkretnega javnega naročila. Na podlagi navedenega Državna revizijska komisija ugotavlja, da je v obravnavani zadevi izkazana možnost nastanka škode vlagatelju, s tem pa je (poleg nespornega interesa za dodelitev javnega naročila kot prvega pogoja) izpolnjen tudi drugi pogoj za priznanje vlagateljeve aktivne legitimacije.

V obravnavanem primeru vlagatelj očita naročniku, da je ponudba izbranega ponudnika nedopustna in bi morala biti izločena. Zatrjuje tudi, da je naročnik izbranemu ponudniku dopustil naknadno imenovanje vodje del, ki v ponudbi ni bil naveden, zato je dopolnitev ponudbe opravljena v nasprotju s petim odstavkom 89. člena ZJN-3.

Dopustna ponudba je ponudba, ki jo predloži ponudnik, za katerega ne obstajajo razlogi za izključitev in ki izpolnjuje pogoje za sodelovanje, njegova ponudba ustreza potrebam in zahtevam naročnika, določenim v tehničnih specifikacijah in v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila, je prispela pravočasno, pri njej ni dokazano nedovoljeno dogovarjanje ali korupcija, naročnik je ni ocenil za neobičajno nizko in cena ne presega zagotovljenih sredstev naročnika (29. točka drugega odstavka 2. člena ZJN-3). Skladno s prvim odstavkom 89. člena ZJN-3 sme naročnik javno naročilo oddati le ponudniku, čigar ponudba je dopustna. Naročnik namreč skladno s prvim odstavkom 89. člena ZJN-3 (pregled in ocenjevanje ponudb ter način oddaje javnega naročila) odda javno naročilo na podlagi meril, potem ko preveri, da so izpolnjeni naslednji pogoji: a) ponudba je skladna z zahtevami in pogoji, določenimi v obvestilu o javnem naročilu in v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila, po potrebi ob upoštevanju variant iz 72. člena ZJN-3, in b) ponudbo je oddal ponudnik, pri katerem ne obstajajo razlogi za izključitev iz 75. člena tega zakona in izpolnjuje pogoje za sodelovanje ter pravila in merila iz 82. in 83. člena ZJN-3, če so bila določena.

Pogoje za sodelovanje ureja 76. člen ZJN-3. V skladu s prvim odstavkom 76. člena ZJN-3 lahko naročnik določi objektivna pravila in pogoje za sodelovanje, ki se lahko nanašajo na ustreznost za opravljanje poklicne dejavnosti, ekonomski in finančni položaj ter tehnično in strokovno sposobnost. Naročnik lahko v postopek javnega naročanja vključi le tiste zahteve, ki so potrebne za zagotovitev, da ima ponudnik ustrezne pravne in finančne zmogljivosti ter tehnične in strokovne sposobnosti za izvedbo javnega naročila, ki se oddaja. Vse zahteve morajo biti povezane in sorazmerne s predmetom javnega naročila (drugi odstavek 76. člena ZJN-3).

Naročnik je razloge za izključitev in pogoje za priznanje sposobnosti navedel v poglavju XXII razpisne dokumentacije (Razlogi za izključitev in pogoji za priznanje sposobnosti).

V točki 2 je postavil naslednjo zahtevo:

»Da v primeru, da ponudnik oddaja ponudbo v skupnem nastopu s partnerji oziroma podizvajalci, vsak izmed njih razpolaga z vodjo del, ki izpolnjuje pogoje v skladu z 19. členom Gradbenega zakona (Uradni list RS, št. 199/21 in 105/22 - ZZNŠPP) za vodjo del (v primeru, da vodja del ni državljan RS, bo naročnik kot ustrezno štel dovoljenje ali članstvo v ustrezni organizaciji v državi članici EU, kjer ima posameznik sedež) in ki je zaposlen pri ponudniku/podizvajalcu za polni delovni čas ali za krajši delovni čas v posebnih primerih v skladu z ZDR-1. Pogoj velja za gospodarske subjekte, ki izvajajo gradbeno obrtniška dela.

Dokazilo & izpolnjevanje pogoja

Enotni evropski dokument v zvezi z oddajo javnega naročila - ESPD, ki ga gospodarski subjekt izpolni na spletni strani [http://www.ejn.gov.si/ESPD/ Del IV: Pogoji za sodelovanje; A: Ustreznost](http://www.ejn.gov.si/ESPD/Del IV: Pogoji za sodelovanje; A: Ustreznost).

Ponudnik oziroma v primeru skupne ponudbe vodilni ponudnik in vsi ostali ponudniki v skupni ponudbi ter vsi podizvajalci morajo zagotoviti vodjo del.«

Identično zahtevo je naročnik zapisal tudi v točki A (Ustreznost) IV. dela ESPD obrazca. Zaradi nazornejše obrazložitve Državna revizijska komisija ta del ESPD obrazca povzema v celoti:

»Člen 58(2) Direktive 2014/24/EU določa naslednje pogoje za sodelovanje
Vpis v ustrezen register

Je vpisan v ustrezne poklicne registre, ki se vodijo v državi članici sedeža, kot je navedeno v Prilogi XI Direktive 2014/24/EU; od gospodarskih subjektov iz nekaterih držav članic se lahko zahteva, da izpolnijo zahteve iz navedene priloge.

Naziv registra

Da v primeru, da ponudnik oddaja ponudbo v skupnem nastopu s partnerji oziroma podizvajalci, vsak izmed njih razpolaga z vodjo del, ki izpolnjuje pogoje v skladu z 19. členom Gradbenega zakona (Uradni list RS, št. 199/21 in 105/22 – ZZNŠPP) za vodjo del (v primeru, da vodja del ni državljan RS bo naročnik kot ustrezno štel dovoljenje ali članstvo v ustrezni organizaciji v državi članici EU, kjer ima posameznik sedež) in ki je zaposlen pri ponudniku/podizvajalcu za polni delovni čas ali za krajši delovni čas v posebnih primerih v skladu z ZDR-1. (Pogoj velja za gospodarske subjekte, ki izvajajo gradbeno obrtniška dela.)

Vas odgovor

Registracijska številka

Ali so te informacije brezplačno na voljo organom iz zbirke podatkov držav članic EU?

Vpis v poslovni register

Je vpisan v ustrezne poslovne registre, ki se vodijo v državi članici sedeža, kot je navedeno v Prilogi XI Direktive 2014/24/EU; od gospodarskih subjektov iz nekaterih držav članic se lahko zahteva, da izpolnijo katere koli druge zahteve iz navedene priloge.

Naziv registra

Da je gospodarski subjekt vpisan v enega od poklicnih ali poslovnih registrov, ki se vodijo v državi članici, v kateri ima gospodarski subjekt sedež. Seznam poklicnih ali poslovnih registrov v državah članicah Evropske Unije določa Priloga XI Direktive 2014/24/EU.

Vaš odgovor

Registracijska številka

Ali so te informacije brezplačno na voljo organom iz zbirke podatkov držav članic EU?

Iz zgoraj citiranega pogoja je razvidno, da mora v primeru, če ponudnik oddaja ponudbo s partnerji ali podizvajalci, vsak izmed njih razpolagati z vodjo del, ki izpolnjuje pogoje iz 19. člena GZ-1 in je (za polni ali krajši delovni čas) zaposlen pri njih ter da ta pogoj velja le za tiste gospodarske subjekte (ponudnike ter njihove morebitne partnerje in podizvajalce), ki izvajajo gradbeno obrtniška dela. V zvezi z navedenimi zahtevami je naročnik zahteval od ponudnikov le, da izpolnijo obrazec ESPD v delu IV: Pogoji za sodelovanje; A: Ustreznost.

Del razpisne dokumentacije je tudi obrazec 5 (Reference in kader), kjer je naročnik predvidel tudi rubrike, ki so namenjene vpisu podatkov o imenih in priimkih vodij del, njihovi izobrazbi, številu let delovnih izkušenj, njihovih delodajalcih ter številkah vpisa v IZS.

Naročnik je v točki 2 poglavja XXII razpisne dokumentacije, kot že izhaja iz te obrazložitve, zahteval od ponudnikov, da predložijo in izpolnijo le ESPD obrazec, in sicer v delu, ki se nanaša na vpis v ustrezen poslovni register. V točkah 6, 7, 8 in 9 poglavja XXII, ki se nanašajo na preostale kadrovske zahteve in na reference (v točkah 6 in 7 so navedene referenčne zahteve za ponudnika in morebitne podizvajalce, v točki 8 in 9 pa zahteve, ki se nanašajo na vodjo gradnje in njegove reference) pa je poleg ustrezno izpolnjenega ESPD obrazca zahteval tudi izpolnjen Obrazec 5.

Državna revizijska komisija je že večkrat pojasnila, da mora naročnik, skladno z načelom enakopravne obravnave ponudnikov (7. člen ZJN-3) in načelom transparentnosti javnega naročanja (6. člen ZJN-3), zahteve v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila določiti jasno, natančno in nedvoumno, tako da lahko vsi razumno obveščeni in običajno skrbni ponudniki razumejo njihov natančen obseg in jih razlagajo enako, pri pregledu in ocenjevanju ponudb pa mora ravnati v skladu s pravili, ki jih je sam določil v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila. Naročnik mora torej v fazi pregledovanja in ocenjevanja ponudb presojeti dopustnost prejetih ponudb le na podlagi vnaprej jasno in izrecno določenih in objavljenih zahtev, v nasprotnem primeru bi kršil ne le obe navedeni načeli, temveč tudi določbo drugega odstavka 67. člena ZJN-3, ki prepoveduje spreminjanje in dopolnjevanje dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila po poteku rok za prejem ponudb. Zahtevo, ki je jasna, je potrebno razlagati tako, kot je zapisana, nejasnih določb dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila pa v skladu z ustaljeno prakso Državne revizijske komisije ni mogoče interpretirati v škodo ponudnikov. Če je zahteva zapisana splošno in ohlapno ali na način, da dopušča več možnih razlag, je ni mogoče tolmačiti v škodo ponudnika, ki je zahtevo iz dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila razumel in izpolnil v tistih okvirih, ki jih razlaga takšne zahteve še dopušča.

Ponudbo izbranega ponudnika so, kot že izhaja iz te obrazložitve, oddali trije partnerji - Hidrotehnik Vodnogospodarsko podjetje d.o.o., Ljubljana (kot vodilni partner) ter Komunalne gradnje d.o.o., Grosuplje in Pirc gradnje d.o.o. Ljubljana, kot partnerja.

Med naročnikom in vlagateljem ni spora o tem, da mora v primeru, če ponudnik oddaja ponudbo s partnerji ali podizvajalci, vsak izmed njih razpolagati z vodjo del, ki izpolnjuje pogoje iz 19. člena GZ-1 in je zaposlen pri njih ter da ta pogoj velja le za tiste gospodarske subjekte, ki izvajajo gradbeno obrtniška dela. Med vlagateljem in naročnikom tudi ni spora o tem, da je ponudba izbranega ponudnika v zvezi s tem dopustna v delu, ki se nanaša na vodilnega partnerja (Hidrotehnik Vodnogospodarsko podjetje d.o.o., Ljubljana) in partnerja Pirc gradnje d.o.o. Ljubljana. Vlagateljevi očitki se nanašajo na partnerja Komunalne gradnje d.o.o., Grosuplje. Med strankama je spor o tem, katere podatke so morali ponudniki v zvezi z vodjo del vpisati v ESPD obrazec oziroma jih navesti v drugih delih v ponudbi. Vlagatelj zatrjuje, da je gospodarski subjekt Komunalne gradnje d.o.o., Grosuplje, namesto, da bi v ESPD obrazcu navedel vodjo del, ki je zaposlen pri njem, v ESPD obrazec vpisal svojo vložno številko, ki mu je bila dodeljena ob registraciji (in ne identifikacijske številke vodje del iz imenika vodij del, ki ga vodi IZS), prav tako vodje del ni navedel na nobenem drugem mestu v ponudbi (npr. v Obrazcu 5). Vlagatelj zato zatrjuje, da je ponudba izbranega ponudnika (nepopravljivo) nedopustna in bi morala biti izločena.

Z vlagateljevim stališčem se ni mogoče strinjati. Naročnik namreč pravilno opozarja, da v razpisni dokumentaciji ni zahteval, da morajo ponudniki vodje del vpisati v ESPD obrazec. Prav tako naročnik pravilno ugotavlja, da je bil naveden kadrovski pogoj uvrščen v tisti del ESPD obrazca, ki se nanaša na vpis gospodarskega subjekta v ustrezen poslovni register. Pregled ponudb preostalih ponudnikov pokaže, da je očitno ravno iz navedenega razloga večina ponudnikov, njihovih partnerjev in podizvajalcev (tudi vlagatelj partner) v ta del vpisala registracijsko številko vpisa v sodni register, le redki izmed njih so v ta del obrazca vpisali identifikacijsko številke vodje

del iz imenika vodij del, ki ga vodi IZS, noben izmed njih pa v ta del ESPD obrazca ni vpisal imena in priimka vodje del. Ta del ESPD obrazca je namreč pripravljen na način, da so lahko ponudniki na postavljeno vprašanje, ali razpolagajo z ustreznim vodjem del, odgovorili le z DA ali NE. Izbrani ponudnik (in preostali ponudniki ter njihovi partnerji in podizvajalci) pa je za vse tri partnerje v ta del ESPD obrazca vpisal besedo DA.

Do nastale situacije je tako očitno prišlo iz razloga, ker je naročnik navedeni kadrovski pogoji uvrstil v tisti del ESPD obrazca, ki se nanaša na ustreznost za opravljanje poklicne dejavnosti in je namenjen vpisu podatkov gospodarskega subjekta v ustrezen poklicni register. Poleg tega je naročnik le za preostale kadrovske in referenčne pogoje (ki jih je v ESPD obrazcu pravilno uvrstil med pogoje, ki se nanašajo na tehnično in strokovno sposobnost) izrecno zahteval tudi predložitev Obrazca 5, v zvezi s sporno zahtevo, ki se nanaša na vodjo del, pa je zahteval le predložitev izpolnjenega ESPD obrazca, zato se ni mogoče strinjati z vlagateljem niti v tem, da bi moral izbrani ponudnik vodje del vpisati v Obrazec 5 ali v katerikoli drug del ponudbe.

Državna revizijska komisija se sicer strinja z vlagateljem, da naknadna prigrasitev kadra po poteku roka za predložitev ponudb ni dopustna ter da navedeno stališče Državne revizijske komisije izhaja tudi iz odločitev št. 018-084/2020 in 018-0598/2020, na kateri opozarja vlagatelj. A v navedenih primerih so morali takratni ponudniki v skladu z jasnimi zahtevami takratnih naročnikov zahtevani kader navesti (nominirati) že v ponudbi.

Državna revizijska komisija še opozarja, da v tej fazi postopka (po že sprejeti odločitvi o oddaji naročila) ni njena naloga niti pristojnost presojati, ali je bil naročnik pri določitvi pogojev za sodelovanje dovolj skrben oziroma ali so pogoji za sodelovanje določeni dovolj natančno. Ob opisanem dejanskem stanju je vlagatelj sicer imel možnost na naročnika nasloviti zahtevo za dodatno pojasnilo (na navedeno možnost je bil opozorjen v VII. poglavju Navodil in pogojev - Pojasnila v zvezi z dokumentacijo v zvezi z oddajo javnega naročila) in (v kolikor je menil, da naročnikove zahteve v spornem segmentu razpisne dokumentacije niso dovolj jasne in/ali določene v skladu s pravili javnega naročanja) vložiti zahtevek za revizijo, vendar bi ga moral vložiti v roku, ki ga za vložitev zahtevka za revizijo (ki se nanaša na vsebino objave, povabilo k oddaji ponudbe ali na razpisno dokumentacijo) določa prvi odstavek 25. člena ZPVPJN. Po poteku roka iz 25. člena ZPVPJN namreč vsebinska presoja navodil in zahtev iz razpisne dokumentacije ni več dopustna, zaradi česar lahko Državna revizijska komisija le še preveri, ali ponudba izpolnjuje naročnikove zahteve na način, kot je določen v razpisni dokumentaciji. Ker je izbrani ponudnik sporni del ESPD obrazca izpolnil na način, kot ga je lahko razumel (in kot ga je razumela tudi večina preostalih ponudnikov) in ker naročnik v zvezi s pogojem, ki se nanaša na vodjo del, ni zahteval niti predložitev Obrazca 5 niti predložitev drugih dokazil, Državna revizijska komisija vlagateljevemu očitkom ni mogla slediti. Kot je zapisala Državna revizijska komisija v številnih odločitvah, od ponudnikov ni mogoče zahtevati več ali drugače, kot je od njih terjala vnaprej pripravljena razpisna dokumentacija. Ker je izbrani ponudnik izkazovanje spornega kadrovskega pogoja na način, kot je predviden v razpisni dokumentaciji, izkazal že v ponudbi, pa je bil nepotreben tudi naročnikov poziv k dopolnitvi ponudbe, razen kolikor ga gre razumeti v smislu preverjanja obstoja in vsebine podatkov oziroma drugih navedb iz ponudbe izbranega ponudnika skladno z drugim odstavkom 89. člena ZJN-3.

Državna revizijska komisija zaključuje, da vlagatelj v obravnavanem primeru ni uspel dokazati naročnikovih kršitev ZJN-3 in razpisne dokumentacije pri presoji dopustnosti ponudbe izbranega ponudnika. Zato je skladno s 1. alinejo prvega odstavka 39. člena ZPVPJN, zahtevek za revizijo zavrnila kot neutemeljen.

S tem je utemeljena odločitev Državne revizijske komisije iz 1. točke izreka tega sklepa.

Vlagatelj uveljavlja tudi povrnitev stroškov, nastalih v postopku pravnega varstva. Vlagatelj z zahtevkom za revizijo ni uspel, povrnitev stroškov pa je odvisna od utemeljenosti zahtevka za revizijo, zato je Državna revizijska komisija, upoštevajoč tretji odstavek 70. člena ZPVPJN, zavrnila vlagateljevo zahtevo za povrnitev stroškov pravnega varstva.

S tem je utemeljena odločitev Državne revizijske komisije iz 2. točke izreka tega sklepa.

Pravni pouk:

Zoper to odločitev je dovoljen upravni spor. Tožba se vloži neposredno pisno pri Upravnem sodišču Republike Slovenije, Fajfarjeva 33, 1000 Ljubljana, ali pa se mu pošlje po pošti. Rok za vložitev tožbe je 30 dni od vročitve odločitve Državne Revizijske komisije.

Predsednica senata:
dr. Mateja Škabar
članica Državne revizijske komisije

Vročiti:

- naročnik,
- vlagatelj - po pooblaščenju,
- izbrani ponudnik,
- Republika Slovenija, Ministrstvo za javno upravo.

Vložiti:

- v spis zadeve, tu.